

EDUSKUNNAN VASTAUS 295/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi luonnonmukaisen tuotannon valvonnasta sekä elintarvikelain 3 ja 5 §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi luonnonmukaisen tuotannon valvonnasta sekä elintarvikelain 3 ja 5 §:n muuttamisesta (HE 47/2014 vp).

Valiokuntakäsittely

Maa- ja metsätalousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (MmVM 29/2014 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

luonnonmukaisen tuotannon valvonnasta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tällä lailla annetaan seuraavien luonnonmukaista tuotantoa ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkintöjä koskevien Euroopan unionin säädösten täytäntöönpanoa ja noudattamisen valvontaa koskevat säännökset, siltä osin kuin niistä ei säädetä muun lain nojalla:

1) luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 2092/91 kumoamisesta annettu neuvoston asetus (EY) N:o 834/2007 (*neuvoston asetus*);

2) luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 834/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä luonnonmukaisen tuotannon, merkintöjen ja valvonnan osalta annettu komission asetus (EY) N:o 889/2008 (*toimeenpanoasetus*);

3) neuvoston asetuksen (EY) N:o 834/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä kolmansista maista tuotavien luonnonmukaisten tuotteiden tuontijärjestelyjen osalta annettu komission asetus (EY) N:o 1235/2008 (*tuontiasetus*);

4) rehu- ja elintarvikelainsäädännön sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevien sääntöjen mukaisuuden varmistamiseksi suoritetusta virallisesta valvonnasta annettu Euroopan

parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 882/2004 (*valvonta-asetus*).

Mitä tässä laissa säädetään Euroopan unionista tai Euroopan unionin jäsenvaltioista, koskee myös Euroopan talousaluetta ja siihen kuuluvia valtioita.

2 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Luonnonmukaisesti tuotetun elintarvikkeen, rehun, alkoholijuoman, väkiviinan, kylvösiemenen tai taimiaineiston markkinavalvontaan sovelletaan elintarvikelakia (23/2006), rehulakia (86/2008), alkoholilakia (1143/1994), siemenkauppalakia (728/2000) ja taimiaineistolakia (1205/1994).

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *luonnonmukaisesti tuotetuilla tuotteilla* maataloustuotteita, rehuja, elintarvikkeita, alkoholijuomia ja väkiviinaa, jotka saadaan niitä markkinoitaessa merkitä neuvoston asetuksen mukaisesti luonnonmukaiseen tuotantotapaan viittaavin merkinnöin;

2) *maataloustuotteilla* maataloudesta peräisin olevia tuotteita, mukaan lukien vesiviljelytuotteet ja merilevät;

3) *toimijalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, siten kuin se on määritelty neuvoston asetuksen 2 artiklan d kohdassa;

4) *elintarvikkeella* elintarvikelain 6 §:n 1 kohdassa tarkoitettua elintarviketta;

5) *rehulla* rehulain 5 §:n 1 kohdassa tarkoitettua rehua;

6) *vesiviljelyllä* neuvoston asetuksen 2 artiklan g kohdassa tarkoitettua vesiviljelyä;

7) *alkoholijuomalla* alkoholilain 3 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua alkoholijuomaa;

8) *väkiviinalla* alkoholilain 3 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettua väkiviinaa;

9) *asiakirjaselvityksellä* toimeenpanoasetuksen 68 artiklassa tarkoitettua asiakirjaselvitystä;

10) *maahantuonnilla* tuontia muusta kuin Euroopan unionin jäsenvaltiosta;

11) *maastaviennillä* vientiä muuhun kuin Euroopan unionin jäsenvaltioon.

2 luku

Valvontaviranomaiset ja valvonta

4 §

Maa- ja metsätalousministeriö

Luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden ja luonnonmukaisen tuotannon valvonnan ja valvonnan suunnittelun yleinen ohjaus kuuluu maa- ja metsätalousministeriölle.

5 §

Elintarviketurvallisuusvirasto

Elintarviketurvallisuusvirasto suunnittelee, ohjaa ja kehittää valtakunnallisesti luonnonmukaisen tuotannon sekä luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden ja niiden maahantuonnin ja maastaviennin valvontaa.

Elintarviketurvallisuusvirasto valvoo:

1) luonnonmukaisesti tuotettujen maataloustuotteiden pakkaamista, varastointia ja tukkukauppaa;

2) luonnonmukaisesti tuotettujen elintarvikkeiden ja rehujen valmistusta, valmistuttamista, varastointia ja tukkukauppaa;

3) luonnonmukaisesti tuotetun kylvösiemenen ja taimiaineiston pakkaamista, varastointia, tukkukauppaa ja kaupan pitämistä; sekä

4) toimijoita, jotka maahantuovat tai vievät maasta luonnonmukaisesti tuotettuja tuotteita.

Elintarviketurvallisuusvirasto on 1 §:n 1 momentissa mainitussa lainsäädännössä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen, jollei jäljempänä toisin säädetä. Elintarviketurvallisuusvirasto vastaa myös toimeenpanoasetuksen mukaisesta tietojenvaihdosta sekä ilmoituksista muille Euroopan unionin jäsenvaltioille ja komissiolle.

6 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo:

1) luonnonmukaisesti tuotettujen maataloustuotteiden tuotantoa ja kaupan pitämistä vähittäismyynnissä; sekä

2) maatilalla harjoitettua omien maataloustuotteiden käsittelyä vähäiseksi valmistukseksi katsottavalla tavalla.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii toimeenpanoasetuksen 36 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena koskien kasvintuotannon siirtymävaihetta sekä 40 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena koskien rinnakkaista tuotantoa. Lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on toimivaltainen viranomaisen toimeenpanoasetuksen 47 artiklan a ja b alakohtien mukaisessa hätätilanteessa.

7 §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto valvoo luonnonmukaisesti tuotettujen alkoholijuomien ja väkiviinan valmistusta, valmistuttamista, varastointia, kaupan pitämistä ja tukkukauppaa. Virasto valvoo 5 §:n 2 momentissa säädetystä poiketen luonnonmukaisesti tuotettujen alkoholijuomien ja väkiviinan maahantuontia ja maastavientiä harjoittavia toimijoita.

8 §

Tulli

Tulli valvoo luonnonmukaisesti tuotettujen maataloustuotteiden, elintarvikkeiden, rehujen, alkoholijuomien ja väkiviinan maahantuontia siten kuin siitä säädetään neuvoston asetuksessa ja sen nojalla annetussa lainsäädännössä.

Tulli päättää tuontiasetuksen 15 artiklan mukaisesti luonnonmukaista tuotantoa koskevien viittausten poistamisesta maahantuotavien luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden pakkausmerkinnöistä, mainoksista ja saateasiakirjoista, jos tuotteet eivät täytä tässä laissa tai 1 §:ssä mainitussa Euroopan unionin lainsäädännössä asetettuja vaatimuksia.

9 §

Valvontasuunnitelmat

Elintarviketurvallisuusviraston on laadittava toimeenpanoasetuksen 92 f artiklassa tarkoitettu monivuotinen kansallinen valvontasuunnitelma, jossa kuvataan luonnonmukaisen tuotannon valvontaan liittyvien järjestelmien rakenteet ja organisaatiot sekä valvonnan strategiset tavoitteet, tärkeysjärjestykseen asettaminen ja yleinen järjestäminen.

Monivuotisen kansallisen valvontasuunnitelman lisäksi Elintarviketurvallisuusviraston on laadittava vuosittainen valvontasuunnitelma elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja suorittamansa valvonnan järjestämiseksi. Vuosittaisessa valvontasuunnitelmassa on määritettävä tarkastusten sisältö sekä valvontakohteiden riskinarvioinnin ja suunnitelman toteutumisen arvioinnin perusteet.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on laadittava 7 §:ssä tarkoitettua valvonnasta 2 momentissa tarkoitettu vuosittainen valvontasuunnitelma.

10 §

Valvonnan arviointi

Elintarviketurvallisuusviraston on suunnitelmallisesti tehtävä tai teetettävä arvio vuosittaisen valvontasuunnitelmien mukaisen valvonnan yleisestä toteutuksesta sekä seurattava valvontasuunnitelmien noudattamista.

11 §

Valvonnan tulosten julkaiseminen

Elintarviketurvallisuusvirasto julkaisee valvonnan tulokset. Jäljempänä 14 §:ssä tarkoitettuja salassa pidettäviä tietoja ei kuitenkaan saa julkaista. Elintarviketurvallisuusviraston on lisäksi julkaistava valvonnan arvioinnin tulokset.

Tarkempia säännöksiä valvonnan tulosten julkaisemisesta voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

12 §

Valtuutettu tarkastaja

Elintarviketurvallisuusvirasto ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voivat käyttää toimijoiden ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden valvonnassa apuna Elintarviketurvallisuusviraston valvontatehtävään kirjallisesti valtuuttamia tarkastajia. Valtuutetut tarkastajat voivat tehdä viranomaisvalvontaa varten vaadittavia tarkastuksia. Valtuutettuun tarkastajaan sovelletaan rikollisoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Valtuutetulla tarkastajalla tulee olla sitä valvonnan aluetta, jolle hänet on valtuutettu, koskevien tarkastusten tekemiseen vaadittava asiantuntemus ja pätevyys. Valtuutetun tarkastajan tulee toimijan niin vaatiessa esittää valtuutuksesta kirjallinen selvitys, josta on käytävä ilmi, mitä valvonnan aluetta hänen valtuutensa koskee.

Elintarviketurvallisuusviraston ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on valvottava valtuutettujen tarkastajien toimintaa. Tarkastusten johdosta tehtävät hallinnolliset päätökset tekee tarkastuksen toimeksi antanut valvontaviranomainen.

13 §

Tarkastus- ja tiedonsaantioikeus

Tässä laissa tarkoitetuilla valvontaviranomaisilla ja valtuutetuilla tarkastajilla on oikeus tämän lain ja neuvoston asetuksen sekä niiden nojalla annettujen säännösten täytäntöön panemista ja noudattamisen valvontaa tehtäviä tarkastuksia varten päästä viljellyille ja muille alueille, tuotanto-, varasto- ja muihin rakennuksiin ja kuljetusvälineisiin sekä tarkastaa toimijan kirjanpitoa, suorittaa muita tarkastuksia ja ottaa korvauksetta näytteitä tutkimuksia varten.

Pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa tarkastuksen saa tehdä vain valvontaviranomainen.

Valvontaviranomaisilla ja valtuutetuilla tarkastajilla on oikeus, sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, saada tässä laissa tarkoitettua tarkastusta ja valvontaa varten tarpeelliset tiedot ja asiakirjat toimijalta.

14 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, valvonnassa saatuja tietoja saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa:

1) tämän lain 5—8 §:ssä tarkoitetuille viranomaisille tässä laissa ja 1 §:ssä mainitussa Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjen tehtävien hoitamista varten;

2) Maaseutuvirastolle tarkastuksista ja niiden tuloksista toimeenpanoasetuksen 92 artiklan 6 kohdan edellyttämässä laajuudessa;

3) syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaisille rikoksen selvittämiseksi;

4) elintarvikelaissa tarkoitetuille valvontaviranomaisille luonnonmukaisesti tuotettujen elintarvikkeiden markkinavalvontaa varten.

15 §

Virka-apu

Poliisin velvollisuudesta antaa virka-apua säädetään poliisilain (872/2011) 9 luvun 1 §:ssä.

Tulli voi antaa valvontaviranomaiselle toimi-alaansa kuuluvaa virka-apua tässä laissa tai 1 §:ssä mainitussa Euroopan unionin lainsäädännössä tarkoitettua tarkastuksen suorittamiseksi.

16 §

Euroopan unionin tarkastajien tarkastus- ja tiedonsaantioikeus

Mitä 13 §:ssä säädetään Suomen viranomaisen tarkastus- ja tiedonsaantioikeudesta, koskee myös Euroopan unionin tarkastajia. Euroopan unionin tarkastajien on tarkastuksia suorittaessaan toimittava yhteistyössä valvontaviranomaisten kanssa.

17 §

Valvontaviranomaisen tunnusnumero

Neuvoston asetuksen 27 artiklan 10 kohdan mukaisista valvontaviranomaisten tunnusnumeroista säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

3 luku

Luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmä

18 §

Ilmoittautuminen luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään

Toimijan on tehtävä ennen luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden saattamista markkinoille ilmoitus valvontajärjestelmään liittymisestä asianomaiselle valvontaviranomaiselle. Ilmoituksessa annettavien tietojen tulee olla toimeenpanoasetuksen 63 artiklan 3 kohdan mukaiset.

Toimijoista, joiden ei neuvoston asetuksen 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti tarvitse ilmoit- tautua luonnonmukaisen tuotannon valvontajär- jestelmään, voidaan säätää tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

19 §

Valvontajärjestelmään liittäminen ja rekiste- röinti

Toimijalle, joka on tarkastettu ensimmäisen kerran ja joka täyttää neuvoston asetuksessa ja sen nojalla annetussa Euroopan unionin lainsäädännössä asetetut edellytykset, on asianomaisen valvontaviranomaisen annettava asiakirjaselvi- tys. Asiakirjaselvityksen antamisen jälkeen toi- mija on liitettävä luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään merkitsemällä toimija re- kisteriin.

Toimijasta tai toiminnasta, joka ei täytä 1 momentissa tarkoitettuja edellytyksiä ja jota ei voida liittää valvontajärjestelmään, on asianomaisen valvontaviranomaisen annettava erillinen päätös.

20 §

Ilmoitukset toiminnassa tapahtuneista muutok- sista

Toimijan on ilmoitettava toimeenpanoasetuk- sen 64 artiklan mukaisesti asianomaiselle val- vontaviranomaiselle toiminnassa tapahtuneista muutoksista. Asianomaisen valvontaviranomai- sen on arvioitava, edellyttääkö toiminnan muu- tos uutta tarkastusta.

21 §

Toimijan valvonta

Asianomaisen valvontaviranomaisen on teh- tävä valvontajärjestelmään liitetyle toimijalle vuosittaisen valvontasuunnitelman mukaiset tar- kastukset.

Tarkastuksen jälkeen toimijalle on annettava asiakirjaselvitys, jos toiminta täyttää tässä lais- sa ja 1 §:ssä mainitussa Euroopan unionin lain-

säädännössä asetetut edellytykset. Toiminnasta tai tuotteesta, joka ei täytä säädettyjä vaatimuksia, on asianomaisen valvontaviranomaisen tehtävä erillinen päätös.

22 §

Valvontajärjestelmästä eroaminen

Toimijan, joka haluaa erota luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmästä, on jätettävä tätä koskeva kirjallinen ilmoitus asianomaiselle valvontaviranomaiselle. Päätöksen toimijan poistamisesta valvontajärjestelmästä tekee asianomainen valvontaviranomainen.

Jäljempänä 23 §:ssä tarkoitetun rekisterinpitäjän tulee poistaa toimijaa koskevat tiedot luonnonmukaisen tuotannon rekisteristä viimeistään viiden vuoden kuluttua siitä, kun toimija on poistettu valvontajärjestelmästä.

23 §

Rekisterinpitäjä

Luonnonmukaisen tuotannon rekisteriä pitää Elintarviketurvallisuusvirasto. Rekisterinpitäjän vastuusta säädetään maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetun lain (284/2008) 5 §:ssä. Lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla on oikeus käyttää ja päivittää rekisterin tietoja tämän lain 6 §:ssä säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.

Tämän lain 7 §:ssä tarkoitettujen tehtävien osalta rekisterinpitäjä on kuitenkin Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto. Rekisteriä pidetään alkoholilain 44 §:n nojalla.

24 §

Luonnonmukaisen tuotannon rekisteri

Luonnonmukaisen tuotannon rekisteriin merkitään seuraavat tiedot:

1) toimijan nimi, kiinteistötunnus, tilatunnus sekä yritys- ja yhteisötunnus sekä muut yhteystiedot;

2) tuotantopaikat ja yksiköt, joissa toiminta tapahtuu;

3) toiminnan osalta tieto siitä, millaisista toiminnoista ja tuotteista on kysymys;

4) maataloustuotannon osalta alueet, perus- ja kasvulohkot ja niiden pinta-ala sekä siirtymävaihe ja sen kesto;

5) luonnonmukaisesti sekä tavanomaisesti kasvatettavien eläinten lukumäärä tarkastusajankohtana ja toiminnan mahdollinen kausiluonteisuus;

6) päivämäärä, jolloin toiminta on liitetty valvontajärjestelmään;

7) päivämäärä, jolloin tarkastus on tehty sekä tarkastajan tunnus;

8) toimijalle annettu asiakirjaselvitys, sen päivämäärä ja kesto;

9) toimijalle tämän lain tai 1 §:ssä mainitun Euroopan unionin lainsäädännön nojalla myönnettyt luvat ja niiden kesto;

10) toimijalle tämän lain tai 1 §:ssä mainitun Euroopan unionin lainsäädännön nojalla annettujen säännösten noudattamatta jättämisestä mahdollisesti aiheutuneet seuraamukset ja niiden seuranta sekä muut valvontaviranomaisen antamat toimijaan kohdentuvat huomautukset ja kehotukset sekä niiden seuranta; ja

11) muut valvonnan kannalta välttämättömät tiedot, jotka eivät sisällä henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettuja arkaluonteisia tietoja.

Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan, mitä henkilötietolaissa ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään.

25 §

Lisäysaineistorekisteri

Elintarviketurvallisuusvirasto pitää lisäysaineistorekisteriä niistä lajeista ja lajikkeista, joista siementen ja siemenperunoiden luonnonmukaisesti tuotettua lisäysaineistoa on saatavilla, siten kuin toimeenpanoasetuksen 48—56 artiklassa säädetään. Samojen menettelyjen mukaisesti pidetään rekisteriä muun lisäysaineiston osalta.

Elintarviketurvallisuusvirasto päivittää lisäysaineistorekisteriä säännöllisesti lisäysaineiston toimittajalta saadun tiedon perusteella.

26 §

Asiakirjaselvityksen julkaisu

Elintarviketurvallisuusvirasto julkaisee toimijan ajantasaisen asiakirjaselvityksen. Edellä 7 §:ssä tarkoitettujen toimijoiden osalta asiakirjaselvityksen julkaisee kuitenkin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto.

4 luku

Luonnonmukainen tuotanto eräissä tapauksissa

27 §

Nautakarjan pitäminen kytkettynä pienellä tilalla

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää toimeenpanoasetuksen 39 artiklan mukaisen luvan pitää nautakarjaa kytkettynä tilalla, jolla nautakarjan yhteenlaskettu määrä vastaa enintään 30 eläinyksikköä. Kytkettynä pidettävän nautakarjan on oltava maidon- tai emolehmätuotannossa.

Eläinyksiköiden laskentaperusteista voidaan säätää tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

28 §

Muun kuin luonnonmukaisesti tuotetun lisäysaineiston käyttö

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen luvalla toimija voi käyttää muuta kuin luonnonmukaisesti tuotettua siementä ja siemenperunaa. Luvan myöntäminen edellyttää, että toimeenpanoasetuksen 45 artiklan 5 kohdan edellytykset täyttyvät. Lupaa on haettava kullekin kasvukaudelle viimeistään 1 päivänä toukokuuta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on käsiteltävä annetun määräajan jälkeen jätetty lupahakemus, jos kyse on uudesta viljelijästä tai jos siihen on painava syy.

Selvitettyään vuosittain luonnonmukaisesti tuotetun siemenen ja siemenperunan saatavuuden Suomessa, Elintarviketurvallisuusvirasto voi julkaista luettelon niistä lajeista ja lajikkeista, joille ei voida myöntää 1 momentissa tarkoitettua lupaa.

Muun kuin 1 momentissa mainitun lisäysaineiston osalta sovelletaan edellä 1 ja 2 momentissa säädettyjä menettelyjä.

Elintarviketurvallisuusvirasto voi myöntää toimeenpanoasetuksen 45 artiklan 8 kohdassa tarkoitettun yleisen luvan myös muulle lisäysaineistolle kuin siemenille ja siemenperunalle. Luvan myöntäminen edellyttää, että toimeenpanoasetuksen 45 artiklan 5 kohdan a tai c alakohdan edellytykset täyttyvät.

29 §

Yksityinen tuotantoehto

Elintarviketurvallisuusvirasto voi hakemuksesta hyväksyä neuvoston asetuksen 42 artiklassa tarkoitettun eläinlajin, vesikasvin tai mikrolevän yksityisen tuotantoehdon. Hakemuksen voi jättää rekisteröity yhdistys tai muu yhteisö sellaisen eläinlajin, vesikasvin tai mikrolevän osalta, jolle toimeenpanoasetuksessa ei ole vahvistettu yksityiskohtaisia tuotantosääntöjä. Hakijan on osoitettava, että tuotantoehto, jolle hyväksymistä haetaan, noudattaa neuvoston asetuksessa ja toimeenpanoasetuksessa säädettyjä periaatteita ja vaatimuksia. Hyväksyttyä yksityistä tuotantoehtoä valvotaan tämän lain mukaisessa valvontajärjestelmässä.

Elintarviketurvallisuusvirasto voi peruuttaa yksityisen tuotantoehdon hyväksymisen, jos se ei enää täytä hyväksymisen edellytyksiä.

Toimeenpanoasetuksen 95 artiklan 5 kohdassa tarkoitettun lemmikkieläinten ruokaa koskevien yksityisten tuotantoehtojen osalta sovelletaan 1 ja 2 momentissa säädettyjä menettelyjä.

30 §

Siirtymävaiheen lyhentäminen

Elintarviketurvallisuusvirasto voi toimeenpanoasetuksen 36 artiklan 4 kohdassa säädetyissä tapauksissa päättää lyhentää kasvintuotannon

siirtymävaiheen kestoa. Elintarviketurvallisuusviraston on ilmoitettava päätöksensä muille Euroopan unionin jäsenvaltioille ja komissiolle.

31 §

Tarkemmat säännökset

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä, jotka koskevat tuotantoa, käsittelyä, merkitsemistä, markkinointia, maastavientiä, maahantuontia, varastointia, valmistusta ja kuljetusta, siltä osin kuin 1 §:ssä mainitun Euroopan unionin lainsäädännön täytäntöönpano sitä edellyttää.

Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä 1 §:ssä mainitussa Euroopan unionin lainsäädännössä jäsenvaltioiden päätettäväksi jätetyistä teknisistä yksityiskohdista ja seikoista.

5 luku

Hallinnolliset pakkokeinot ja seuraamukset

32 §

Määräykset ja kiellot

Tämän lain ja 1 §:ssä mainitun Euroopan unionin lainsäädännön säännöksiin perustuvista kielloista ja määräyksistä päättää asianomainen valvontaviranomainen. Määräykset ja kiellot on annettava määräaikaisina ja ne on peruutettava, jos puutteellisuus on poistettu tai jos sillä ei enää ole kiellon tai määräyksen kannalta merkitystä.

Asianomaisen valvontaviranomaisen on 1 momentista poiketen kiellettävä toimijaa pitämästä kaupan tuotteita, joiden merkinnöissä tai mainonnassa viitataan luonnonmukaiseen tuotantotapaan, enintään kahden vuoden määräajaksi, kun on kyse neuvoston asetuksen 30 artiklan 1 kohdassa tarkoitettusta vakavasta tai pitkään vaikuttavasta säännösten rikkomisesta.

33 §

Uhkasakko

Valvontaviranomainen voi tehostaa tämän lain tai 1 §:ssä mainitun Euroopan unionin lainsäädännön nojalla annettua määräystä tai kieltoa uhkasakolla. Uhkasakkoa koskevissa asioissa noudatetaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

34 §

Luonnonmukaista tuotantoa koskevien säännösten rikkominen

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) pitää kaupan tuotteita, joissa viitataan luonnonmukaiseen tuotantotapaan, ja harjoittaa tässä laissa tarkoitettua tai 1 §:ssä mainitun Euroopan unionin lainsäädännön mukaista toimintaa, jota ei ole 18 §:n mukaisesti ilmoittanut luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään,

2) laiminlyö 20 §:ssä tarkoitetun ilmoitusvelvollisuuden,

3) käyttää neuvoston asetuksen 23 artiklassa tarkoitettuja luonnonmukaiseen tuotantoon viitattavia ilmaisuja vastoin mainitussa artiklassa säädettyjä edellytyksiä,

4) rikkoo 32 §:n 2 momentin nojalla annettua kaupan pitämisen kieltoa,

5) ei noudata valvontaviranomaisen neuvoston asetuksen 30 artiklan tai tuontiasetuksen 15 artiklan nojalla antamaa päätöstä poistaa viittaukset luonnonmukaiseen tuotantotapaan, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luonnonmukaista tuotantoa koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon.

Valvontaviranomainen voi jättää esitutkintaviranomaiselle ilmoittamatta rikkomuksen, jos teko tai laiminlyönti on vähäinen.

Se, joka rikkoo tämän lain tai 1 §:ssä mainitun Euroopan unionin lainsäädännön nojalla määrättyä uhkasakolla tehostettua määräystä tai

kieltoa, voidaan jättää tuomitsematta rangaistukseen samasta teosta.

6 luku

Erinäiset säännökset

35 §

Perittävät maksut

Tämän lain tai 1 §:ssä mainitun Euroopan unionin lainsäädännön mukaisista viranomaisen suoritteista peritään valtiolle maksuja valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädettyjen perusteiden mukaan.

36 §

Palkkiot ja kustannusten korvaus

Elintarviketurvallisuusvirasto suorittaa valtuuttamalleen tarkastajalle tämän lain mukaisesta tarkastuksesta palkkiota ja kustannusten korvausta.

37 §

Muutoksenhaku

Asiakirjaselvityksestä saa vaatia oikaisua päätöksen tehneeltä valvontaviranomaiselta siten kuin hallintolaisissa (434/2003) säädetään.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen ja muuhun valvontaviranomaisen tämän lain nojalla tai 1 §:ssä mainitun Euroopan unionin lainsäädännön nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Tullin tämän lain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta siten kuin tullilaisissa (1466/1994) säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee yksityisen tuotantoehdon hyväksymisen peruut-

tamista ja 32 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräaikaista kaupan pitämisen kieltoa, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Jos tämän lain ja 1 §:ssä mainitun Euroopan unionin lainsäädännön nojalla tehtävä päätös tai kielto on luonteeltaan sellainen, että se on pantava viivytyksettä täytäntöön, siinä voidaan määrätä, että sitä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

38 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

39 §

Siirtymäsäännökset

Elintarviketurvallisuusviraston ennen tämän lain voimaantuloa luonnonmukaisen tuotannon valvontaan valtuuttamat tarkastajat voivat toimia 12 §:ssä tarkoitettuina valtuutettuina tarkastajina ilman eri valtuutusta.

Toimija, joka on hyväksytty ennen tämän lain voimaantuloa luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään, siirretään tämän lain 3 luvussa tarkoitettuun valvontajärjestelmään.

Ennen tämän lain voimaantuloa toimijalle myönnettyt luvat ovat voimassa niissä annetun määräajan. Luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään liittymistä koskeva hakemus, joka on jätetty viranomaiselle ennen tämän lain voimaantuloa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen lainsäädännön mukaisesti, ja muut vireillä olevat asiat on siirrettävä käsiteltäviksi tämän lain mukaisesti.

Laki

elintarvikelain 3 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan elintarvikelain (23/2006) 3 §:n 1 momentin 23 kohta ja 5 §, sellaisena kuin niistä on 3 §:n 1 momentin 23 kohta laissa 881/2014, ja
lisätään 3 §:n 1 momenttiin, sellaisena kun se on laeissa 352/2011, 365/2013 ja 881/2014, uusi 24 kohta seuraavasti:

3 §

Euroopan unionin lainsäädäntö

Tätä lakia sovelletaan myös seuraavien elintarvikkeita ja elintarvikkevalvontaa koskevien Euroopan unionin säädösten ja niiden nojalla annettujen säädösten täytäntöönpanoon siltä osin kuin niiden täytäntöönpanosta ei säädetä muualla laissa:

— — — — —
23) maustettujen viinien, maustettujen viinipohjaisten juomien ja maustettujen viinistä valmistettujen juomasekoitusten määritelmää, kuvausta ja esittelyä koskevista yleisistä säännöistä annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 1601/91;

24) luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 2092/91 kumoamisesta annettu neuvoston asetus (EY) N:o 834/2007.
— — — — —

5 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Elintarvikkeita käsittelevien henkilöiden terveydentilaa koskevista vaatimuksista säädetään myös tartuntatautilaissa (583/1986). Talousveden laadusta ja veden välityksellä leviävän taudin ehkäisystä säädetään terveydensuojelulaissa (763/1994). Elintarviketurvallisuuteen vaikuttavasta eläintautien ja eläimistä ihmisiin leviävien tautien vastustamisesta säädetään myös eläintautilaissa (441/2013). Euroopan yhteisön ulkopuolisista maista tuotavien eläimistä saatavien elintarvikkeiden tuontivaatimuksista ja -valvonnasta säädetään eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetussa laissa (1192/1996). Elintarvikkeiden säteilyturvallisuuden arviointiperusteista säädetään säteilylaissa (592/1991). Luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä säädetään luonnonmukaisen tuotannon valvonnasta annetussa laissa (/).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__.

Helsingissä 17 päivänä helmikuuta 2015
